

кенти – Піт, Джорджи й Дим (цей справді-таки був дурний, як дим)...». У вище поданій цитаті Олександр Буценко використовує український жаргонний еквівалент, щоб підкреслити жорстокість молодих людей. Цей переклад можна вважати вдалим з точки зору передачі змісту, оскільки слово «друг» в українській мові має позитивне значення.

Сленг: “What you got back home, little sisters, to play your fuzzy warbles on?”; – «Навіщо вам іти додому, сестрички. і слухати оце завивання?». У поданому вище прикладі, аби підкреслити невимушеність ситуації спілкування між підлітками, перекладач використовує сленговий відповідник «завивання», що вдало відтворює авторську ідею.

Суржик: “Yes? What is it?” in a very loud teacher-type golloss, as if he was trying to show us he wasn’t roogly”; – «...і намагаючись приховати іспуг, відповів: – Так, прошу. Що вам завгодно?». У цьому прикладі ми можемо спостерігати передачу «надсату» з допомогою суржика. Прикметник roogly в англійській мові замінюється іменником іспуг (переляк) в українській.

Транскодування: “When we got outside of the Duke of New York we viddied by the main bar’s long lighted window, a burbling old pyahnitza” ; – «Коли ми вийшли з бару “Герцог Нью-Йоркський”, то біля його великої центральної освітленої вітрини зазриміли неохайного старого п’яніцу». Ця цитата є прикладом збереження авторського задуму, оскільки перекладачеві вдалося зберегти форму слова оригіналу.

Отже, «надсат» – це мовний експеримент Ентоні Берджеса, який утворюється з допомогою використання автором штучного сленгу. Хоча майже всі елементи «надсату» мають російське походження, автор дотримується особливостей англійського словотвору, і адаптує слова додаючи до російських коренів англійські суфікси та закінчення. Загалом, можна стверджувати, що Олександр Буценко, який використовував різні способи і прийоми перекладу, вдалося зберегти гумористичну складову першотвору, однак авторська мова Ентоні Берджеса залишилося поза його увагою.

*Науковий керівник: Струк І.В.,
канд. філол. наук, ст. викладач*

УДК 81’ 364: 81’ 255.4: 811.111 (043.2)

Пилипчук М.Л.

Національний авіаційний університет, Київ

Луценко К.А.

*Університет суспільно-природничих наук
імені Вінченца Поля, Люблін*

СПОСОБИ ДОСЯГНЕННЯ ДЕКОМПРЕСІЇ АНГЛІЙСЬКОГО ТЕКСТУ В УКРАЇНСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ

Декомпресія як лексична трансформація відбувається за рахунок лінійного або вертикального розширення компресованої англійської

мовної одиниці (слова, словосполучення, тексту) в процесі перекладу. Компресовані граматичні структури в англійській мові можуть мати форму інфінітивних, дієприкметникових та герундіальних зворотів тощо. Такі конструкції сприяють стислості і гнучкості англійського висловлювання, а в перекладі потребують декомпресії через використання описового перекладу, лексичного розгортання і трансформації додавання. Розглянемо кожен із цих способів докладніше.

Прийом описового перекладу або ж експлікації значно розширює текст перекладу порівняно з текстом оригіналу, тобто декомпресує його. Наприклад: *to cross the floor of the house* – перейти з однієї партії в іншу; *landslide* – перемога на виборах з великою перевагою голосів (перемога на виборах с більшим перевесом голосов). Ю.І. Камінський виокремлює також так зване лексичне розгортання, тобто заміну слова словосполученням, коли в одній мові значення передається одним словом, а в іншій – двома, пор.: *He meant not to be unkind however, and, as a mark of his affection for the three girls, he left them a thousand pounds a-piece* Однак старий джентельмен аж ніяк не мав наміру бути недобрим і невдячним, отже, на знак своєї любові до цих трьох дівчат – кожній з них відписав по тисячі фунтів.

Переклад підрядним реченням. Суб'єктний інфінітивний зворот (Complex Subject) в українській мові відсутній, тому викликає деякі труднощі. Загалом, перекладаючи такі конструкції, перекладачу не обійтися без декомпресії, яку можна досягти шляхом заміни простого речення на складне із дієсловами-присудками «вважатися, розумітися тощо» та складнопідрядними реченнями певної моделі (безособове або неозначено-особове головне речення із присудками на зразок «вважається / вважають / очікується / очікують тощо» і підрядне додаткове речення, що вводиться сполучником «що»): *The government is expected to take measures to combat both unemployment and inflation* Очікується, що уряд уживе заходів з метою зменшення безробіття та інфляції.

Додавання лексичних елементів у текст перекладу також сприймається науковцями як декомпресія: *Nothing, he said aloud. I went out too far* Ніхто, – сказав він. – Я заплив надто далеко в море, ото й тільки; *between fishermen* як ведеться між рибалками. Використання смислового розвитку можемо прослідкувати в наступних прикладах: *It is quite normal* Так і має бути; *We do not have them* у нашого брата їх не буває. Декомпресію можна також досягнути шляхом заміни простого речення на складне: *Anyone can be a fisherman in May* Це тобі не травень, коли хто хочеш рибалка.

Вибір основних способів декомпресії англійського тексту залежить від функціонального стилю. В науково-технічному тексті головним чином при перекладі декомпресуються терміни через використання описового перекладу або трансформації додавання, а в художньому слова-реалії та фразеологічні звороти, що несуть в собі певні лінгвокультурні цінності, які потрібно зберегти в перекладі.

персоніфікує зоря, зірка (англ. star) у чоловічому роді, хоча для англійської поезії більш традиційним є означення цього іменника жіночим родом, що, очевидно, бере початок з грецької міфології, асоціюючись зі зведеним образом Зорі-Стелли, вечірньої зорі Венери. Щоби не порушувати символічності цього образу, Д. Павличко трансформує його в один зі знаків любові (знак – укр. чол. роду), бо український відповідник зоря, зірка в будь-якому разі належатиме до жіночого роду.

Таким чином, проаналізувавши всі приклади, можна зробити висновок, що основою проблеми однакового трактування чоловічих та жіночих ролей є культурний, соціальний та часовий простір оригіналу і перекладу.

Список літератури

1. Горіна Ж.Д., Халимоник Г.О. Актуалізація лексико-граматичного значення категорії роду іменників у поетичному дискурсі (перекладознавчий аспект) // Актуальні проблеми слов'янської філології. – Вип. 9. – К.: Знання України, 2005. – С. 78-85.

УДК 811.111:811.133.1 (043.2)

Овчарова Л.А.

Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Старобільськ

FRANGLAIS У СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ

Серед носіїв будь-якої мови є досить поширеною думка, що мова у тому вигляді, якою вона є зараз, якою носії мови користуються сьогодні, була завжди. Але насправді ця думка є хибною. Усі мови світу мають одну й ту ж історію, адже кожна є результатом поєднання двох та більше мов, зміни будови слів, позичань та завоювань. Тобто, мова, яка існує зараз, є тільки однією з фаз серед численних послідовних етапів розвитку історичної мови, а вже історична мова, в свою чергу, є похідною від однієї або кількох інших більш старших історичних мов. Так, сучасна французька мова є тільки однією з фаз розвитку французької у більш широкому сенсі, а французька в широкому сенсі являє собою мову, яка походить від змішання галльської, франкської та розмовної латинської мов.

Французька відноситься до сім'ї романських мов, що дає нам змогу, дивлячись на назву мови та її належність до певної мовної сім'ї, казати про можливі змішання з іншими мовами. Якщо брати до уваги історію, до завоювання римлянами галли розмовляли галльською, після цього були запозичення з латинської мови, що дало розвиток розмовній (народній) латинській мові, а після падіння Римської імперії місцеві мови набувають